Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2020. gada 26. martā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Dalībvalstu tiesību aktu tuvināšana attiecībā uz preču zīmēm – Direktīva 2008/95/EK – 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts – 10. panta 1. punkta pirmā daļa – 12. panta 1. punkts – Preču zīmes atcelšana faktiskas izmantošanas neesamības dēļ – Preču zīmes īpašnieka tiesības atsaukties uz savu ekskluzīvo tiesību aizskārumu, ko rada trešās personas veikta identiska vai līdzīga apzīmējuma izmantošana laikposmā pirms atcelšanas spēkā stāšanās datuma

Lietā C-622/18

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, kuru *Cour de cassation* (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2018. gada 26. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2018. gada 4. oktobrī, tiesvedībā

AR

pret

Cooper International Spirits LLC,

St Dalfour SAS,

Établissements Gabriel Boudier SA,

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs J. Regans [*E. Regan*], tiesneši I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*], E. Juhāss [*E. Juhász*] (referents), M. Ilešičs [*M. Ilešič*] un K. Likurgs [*C. Lycourgos*],

ģenerāladvokāts: Dž. Pitrucella [*G. Pitruzzella*],

sekretāre: V. Džakobo-Peironnela [*V. Giacobbo-Peyronnel*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 12. jūnija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– AR vārdā – *T. Kern, avocate,*

– *Cooper International Spirits LLC* un *St Dalfour SAS* vārdā – *D. Régnier, avocat,*

– *Établissements Gabriel Boudier SA* vārdā – *S. Bénoliel-Claux, avocate,*

* Tiesvedības valoda – franču.

– Francijas valdības vārdā – *A.-L. Desjonquères* un *R. Coesme*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *É. Gippini Fournier* un *J. Samnadda*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2019. gada 18. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/95/EK (2008. gada 22. oktobris), ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV 2008, L 299, 25. lpp.), 5. panta 1. punkta b) apakšpunktu, 10. panta 1. punkta pirmo daļu un 12. panta 1. punktu.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp AR, no vienas puses, un *Cooper International Spirits LLC*, *St Dalfour SAS* un *Établissements Gabriel Boudier SA*, no otras puses, saistībā ar AR celto prasību par preču zīmes pārkāpumu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2008/95

3 Direktīvas 2008/95 6. un 9. apsvērumā ir paredzēts:

"(6) [..] Dalībvalstīm vajadzētu būt tiesīgām precizēt preču zīmju atcelšanas vai spēkā neesamības sekas.

[..]

(9) Lai samazinātu [Savienībā] reģistrēto un aizsargāto preču zīmju kopējo skaitu un tātad konfliktu skaitu, kas rodas to starpā, ir svarīgi prasīt, lai reģistrētās preču zīmes faktiski lietotu vai, ja tās nelieto, pakļautu atcelšanai. Vajag [..] paredzēt, ka preču zīmi nevar sekmīgi izmantot lietas izskatīšanas procesā par [..] pārkāpumu, ja prasības [iebildes] rezultātā ir konstatēts, ka šo preču zīmi varētu atcelt. Visos šajos gadījumos noteikt piemērojamos procesuālos noteikumus ir dalībvalstu kompetencē."

4 Šīs direktīvas 5. panta "Tiesības, ko piešķir preču zīme" 1. punktā ir noteikts:

"Reģistrētā preču zīme piešķir īpašniekam šajā ziņā ekskluzīvas tiesības. Īpašniekam ir tiesības atturēt visas trešās personas, kas nav saņēmušas viņa piekrišanu, lietot komercdarbībā:

a) jebkuru apzīmējumu, kas ir identisks preču zīmei, attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kuri ir identiski tiem, attiecībā uz ko ir reģistrēta preču zīme;

b) jebkuru apzīmējumu, ja tā identitātes vai līdzības preču zīmei un preču vai pakalpojumu, uz ko attiecas preču zīme, identitātes vai līdzības dēļ pastāv varbūtība maldināt sabiedrību [sabiedrībai pastāv sajaukšanas iespēja], kas ietver asociācijas iespēju starp apzīmējumu un preču zīmi."

5 Minētās direktīvas 10. panta "Preču zīmju lietošana" 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts:

"Ja piecu gadu laikā pēc reģistrācijas procedūras pabeigšanas dienas īpašnieks dalībvalstī nav faktiski lietojis preču zīmi attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kam tā reģistrēta, vai ja šāda lietošana tikusi atlikta nepārtrauktā piecu gadu laikā, uz preču zīmi attiecas šajā direktīvā paredzētās sankcijas, ja vien nepastāv īpaši [pamatoti] iemesli tās nelietošanai."

6 Šīs pašas direktīvas 11. panta "Tiesas un administratīvie procesi par preču zīmju nelietošanu" 3. punktā ir paredzēts:

"Neierobežojot 12. panta piemērošanu, ja iesniegta pretprasība atcelšanai, ikviena dalībvalsts var paredzēt, ka preču zīmi nevar sekmīgi izmantot lietas izskatīšanas procesos par pārkāpumiem, ja prasības [iebildes] rezultātā konstatēts, ka preču zīmi varētu atcelt, ievērojot 12. panta 1. punktu."

7 Direktīvas 2008/95 12. panta "Iemesli atcelšanai" 1. punktā ir noteikts:

"Preču zīme ir atceļama, ja nepārtrauktā piecu gadu periodā tā dalībvalstī nav faktiski lietota saistībā ar precēm un pakalpojumiem, attiecībā uz ko tā reģistrēta, un nav atbilstīgu [pamatotu] iemeslu tās nelietošanai.

Tomēr neviena persona nevar lūgt atcelt īpašnieka tiesības uz preču zīmi, ja starpposmā starp piecu gadu perioda izbeigšanos un atcelšanas pieteikuma iesniegšanu uzsākta vai atsākta no jauna preču zīmes faktiska lietošana.

Lietošanas uzsākumu vai atsākumu triju mēnešu periodā pirms atcelšanas pieteikuma iesniegšanas, kas sākās, visagrākais, beidzoties nepārtrauktajam piecu gadu nelietošanas periodam, tomēr neievēro, ja priekšdarbi uzsākumam vai atsākumam notiek tikai pēc tam, kad īpašnieks uzzina, ka iespējams iesniegt atcelšanas pieteikumu [varētu tikt iesniegts atcelšanas pieteikums]."

Direktīva 2004/48/EK

8 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/48/EK (2004. gada 29. aprīlis) par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu (OV 2004, L 157, 45. lpp.) 13. pantā "Kompensācijas" ir paredzēts:

"1. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās tiesu iestādes, saņemot cietušās puses iesniegumu, piespriež pārkāpējam, kas apzināti ir iesaistījies kontrafakta darbībā vai kam ir bijis pamats apzināties, ka minētā darbība ir kontrafakta darbība, izmaksāt tiesību īpašniekam kompensāciju, kas atbilst pārkāpuma dēļ radītā kaitējuma apmēram.

Nosakot kompensācijas apjomu, tiesu iestādes:

a) ņem vērā visus attiecīgos aspektus, piemēram, cietušajai pusei radītās negatīvās ekonomiskās sekas, tostarp zaudēto peļņu, pārkāpēja negodīgi gūto peļņu un attiecīgos gadījumos arī citus faktorus, kas nav ekonomiskie faktori, piemēram, tiesību īpašniekam pārkāpuma dēļ nodarīto morālo kaitējumu;

vai

b) kā alternatīvu a) apakšpunktā minētajam attiecīgos gadījumos kaitējuma atlīdzinājumu nosaka kā vienreizēju maksājumu, pamatojoties uz noteiktiem faktoriem un noteikti ņemot vērā honorāru vai maksājumu summu, kas būtu saņemta, ja pārkāpējs būtu prasījis atļauju izmantot attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības.

2. Ja pārkāpējs ir iesaistījies kontrafakta darbībās neapzināti vai viņam nav bijis pamats to apzināties, dalībvalstis var noteikt, ka tiesu iestādes var dot rīkojumu par peļņas vai iepriekš noteiktās kompensācijas atgūšanu."

Regula (EK) Nr. 207/2009

9 Padomes Regulas (EK) Nr. 207/2009 (2009. gada 26. februāris) par [Eiropas Savienības preču zīmi] (OV 2009, L 78, 1. lpp.) 9. panta 1. punktā, 15. panta 1. punkta pirmajā daļā, kā arī 51. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir ietvertas normas, kas būtībā ir analogas tām, kas paredzētas attiecīgi Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punktā, 10. panta 1. punkta pirmajā daļā un 12. pantā.

10 Regulas Nr. 207/2009 55. panta "Atcelšanas un spēkā neesamības sekas" 1. punktā ir noteikts:

"Uzskata, ka [Eiropas Savienības] preču zīmei kopš pieteikuma par atcelšanu vai pretprasības iesniegšanas brīža nav šajā regulā noteikto seku, ja [ciktāl] īpašnieka tiesības ir atceltas. Lēmumā pēc kādas puses lūguma var noteikt agrāku datumu, kurā radies pamats atcelšanai."

Francijas tiesības

11 *Code de la propriété intellectuelle* [Intelektuālā īpašuma kodeksa], redakcijā, kas bija spēkā pamatlietā aplūkoto faktu rašanās laikā, L 713-1. pantā ir paredzēts:

"Preču zīmes reģistrācija tās īpašniekam piešķir īpašuma tiesības uz šo preču zīmi attiecībā uz precēm un pakalpojumiem, kas ar to aptverti."

12 Šī kodeksa L 713-3. pantā ir paredzēts:

"Bez īpašnieka piekrišanas, ja no tā sabiedrībai var rasties sajaukšanas iespēja, ir aizliegta:

[..]

b) preču zīmes imitēšana vai imitētas preču zīmes izmantošana precēm vai pakalpojumiem, kas ir identiski vai līdzīgi reģistrācijā norādītajiem."

13 Minētā kodeksa L 714-5. pantā ir noteikts:

"Preču zīmes īpašnieka tiesības tiek atceltas, ja bez pamatotiem iemesliem nepārtrauktā piecu gadu laikposmā tas nav veicis šīs preču zīmes faktisku izmantošanu attiecībā uz reģistrācijā minētajām precēm un pakalpojumiem.

[..]

Šīs tiesības tiek uzskatītas par atceltām datumā, kad ir beidzies šā panta pirmajā daļā paredzētais piecu gadu laikposms. Šai atcelšanai ir absolūta iedarbība."

14 Intelektuālā īpašuma kodeksa L 716-14. pantā ir noteikts:

"Nosakot atlīdzību, tiesa atsevišķi ņem vērā cietušajai pusei radītās negatīvās ekonomiskās sekas, tostarp zaudēto peļņu, pārkāpēja gūto peļņu un tiesību īpašniekam aizskāruma dēļ nodarīto morālo kaitējumu.

Tomēr alternatīvi un pēc cietušās puses lūguma tiesa kā kaitējuma atlīdzinājumu var noteikt vienreizēju maksājumu, kura apmērs nevar būt mazāks par to honorāru vai maksājumu summu, kas būtu maksājami, ja pārkāpējs būtu lūdzis atļauju izmantot aizskartās tiesības."

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

15 Prasītājs pamatlietā tirgo spirtu un spirtotos dzērienus.

16 2005. gada 5. decembrī tas iesniedza *Institut national de la propriété industrielle* [Valsts intelektuāla īpašuma institūtam] (Francija) daļēji grafiskas preču zīmes "SAINT GERMAIN" reģistrācijas pieteikumu.

17 2006. gada 12. maijā šī preču zīme tika reģistrēta ar numuru 3 395 502 attiecībā uz precēm un pakalpojumiem, kas ietilpst 30., 32. un 33. klasē atbilstoši pārskatītajam un grozītajam 1957. gada 15. jūnija Nicas Nolīgumam par preču un pakalpojumu starptautisko klasifikāciju preču zīmju reģistrācijas vajadzībām un kas atbilst tostarp alkoholiskajiem dzērieniem (izņemot alu), sidriem, gremošanu veicinošiem alkoholiskajiem dzērieniem, vīniem un spirtotajiem dzērieniem, kā arī alkoholiskajiem ekstraktiem vai esencēm.

18 Uzzinājis, ka *Cooper International Spirits* izplata *St Dalfour* un *Etablissements Gabriel Boudier* ražotu liķieri ar nosaukumu "St-Germain", 2012. gada 8. jūnijā prasītājs pamatlietā cēla prasību *tribunal de grande instance de Paris* [Parīzes Vispārējā pirmās instances tiesā] (Francija) pret šīm trim sabiedrībām par preču zīmes pārkāpumu, kas izpaužas kā tās atdarināšana vai, pakārtoti, imitēšana.

19 Paralēlajā tiesvedībā *tribunal de grande instance de Nanterre* [Nantēras Vispārējā pirmās instances tiesa] (Francija) ar 2013. gada 28. februāra spriedumu atzina prasītāja pamatlietā tiesības uz preču zīmi "SAINT GERMAIN" par atceltām no 2011. gada 13. maija. Minētais spriedums tika apstiprināts ar *cour d'appel de Versailles* [Versaļas apelācijas tiesas] (Francija) 2014. gada 11. februāra spriedumu, kas vairs nav pārsūdzams.

20 Tiesvedībā *tribunal de grande instance de Paris* prasītājs pamatlietā uzturēja savas prasības par pārkāpumu attiecībā uz laikposmu, kurš ir agrāks par tiesību atcelšanu un uz kuru neattiecas noilgums, proti, laikposmu no 2009. gada 8. jūnija līdz 2011. gada 13. maijam.

21 Šīs prasības pilnībā tika noraidītas ar *tribunal de grande instance de Paris* 2015. gada 16. janvāra spriedumu, pamatojoties uz to, ka attiecīgā preču zīme nekādi nav tikusi izmantota pēc tās reģistrācijas pieteikuma iesniegšanas.

22 Minētais spriedums tika apstiprināts ar *cour d'appel de Paris* [Parīzes apelācijas tiesas] (Francija) 2016. gada 13. septembra spriedumu.

23 Pamatojot minēto spriedumu, *cour d'appel de Paris* tostarp norādīja, ka pierādījumi, uz kuriem atsaucās prasītājs pamatlietā, nav pietiekami, lai pierādītu, ka preču zīme "SAINT GERMAIN" ir tikusi faktiski izmantota.

24 *Cour d'appel de Paris* no tā secināja, ka prasītājam pamatlietā nebija pamata apgalvot apdraudējumu šai preču zīmei piemītošai izcelsmes garantijas funkcijai, nedz norādīt uz apdraudējumu ar tā preču zīmi piešķirtajam lietošanas monopolam, nedz arī apdraudējumu tai raksturīgajai ieguldījumu [aizsardzības] funkcijai, jo apstāklis, ka konkurents lieto preču zīmei identisku apzīmējumu, ņemot vērā, ka šī preču zīme nekādi nav izmantota, nevar būtiski kavēt tās izmantošanu.

25 Prasītājs pamatlietā iesniedza kasācijas sūdzību par minēto spriedumu, norādot, ka *cour d'appel de Paris* esot pārkāpusi Intelektuālā īpašuma kodeksa L 713-3. un L 714-5. pantu.

26 Šī pamata atbalstam tas norāda, ka visas tā prasības par pārkāpumu esot tikušas kļūdaini noraidītas tādēļ, ka viņš nav pierādījis preču zīmes "SAINT GERMAIN" izmantošanas faktisku raksturu, lai gan nedz Savienības tiesībās, nedz Intelektuālā īpašuma kodeksā neesot paredzēts, ka attiecībā uz piecu gadu laikposmu, kas seko preču zīmes reģistrācijai, tās īpašniekam būtu jāapliecina šīs preču zīmes izmantošana, lai tas varētu saņemt preču zīmju tiesību aizsardzību. Turklāt pārkāpuma lietās jautājums, vai sabiedrībai pastāv sajaukšanas iespēja, esot vērtējams abstrakti – no reģistrācijas priekšmeta skatpunkta, nevis saistībā ar konkrētu situāciju tirgū.

27 Savukārt atbildētājas pamatlietā apgalvo, ka preču zīme pilda savu pamatfunkciju tikai tad, ja tās īpašnieks to faktiski izmanto, lai apzīmētu tās reģistrācijā norādīto preču un pakalpojumu komerciālo izcelsmi, un ka gadījumā, ja preču zīme nav izmantota atbilstoši tās pamatfunkcijai, īpašnieks nevar sūdzēties par jebkādu šīs funkcijas apdraudējumu vai apdraudējuma iespēju.

28 Iesākumā *Cour de cassation* [Kasācijas tiesa] (Francija) norāda, ka ar tajā iesniegto kasācijas sūdzības pamatu netiek kritizēts apstāklis, ka *cour d'appel de Paris* pārkāpumu ir aplūkojusi nevis saistībā ar preču zīmes atdarināšanu, bet gan tās imitēšanu, kas nozīmē, ka ir jāpastāv sajaukšanas iespējai sabiedrības uztverē. Tā uzsver, ka saskaņā ar valsts tiesībām šādas iespējas esamības novērtēšana ietilpst tiesas, kas izskata lietu pēc būtības, kompetencē, savukārt *Cour de cassation* kompetencē ir tikai vērtēt pārsūdzētā sprieduma tiesiskumu no piemērojamo tiesību skatpunkta.

29 Tā norāda, ka attiecībā uz pārkāpumu, kas izpaužas kā imitēšana, Tiesa ir nospriedusi, ka preču zīmei identiska vai līdzīga apzīmējuma izmantošana, kas rada sajaukšanas iespēju sabiedrībai, apdraud vai var apdraudēt preču zīmes pamatfunkciju (spriedums, 2008. gada 12. jūnijs, *O2 Holdings* un *O2 (UK)*, C-533/06, EU:C:2008:339, 59. punkts) un ka, lai gan izcelsmes norādes funkcija nav vienīgā preču zīmes funkcija, kas aizsargājama pret trešo personu radīto apdraudējumu (spriedums, 2011. gada 22. septembris, *Interflora* un *Interflora British Unit*, C-323/09, EU:C:2011:604, 39. punkts), tomēr aizsardzība pret pārkāpumu, kurš izpaužas kā atdarināšana, ņemot vērā, ka tā ir absolūta un ir paredzēta attiecībā uz apdraudējumiem ne tikai preču zīmes pamatfunkcijai, bet arī citām funkcijām, tostarp tādām kā komunikācija, ieguldījums vai reklāma, ir plašāka nekā aizsardzība pret pārkāpumu, kas izpaužas kā imitēšana, jo, īstenojot pēdējo minēto aizsardzību, ir jāpierāda sajaukšanas iespējas esamība un tātad iespēja apdraudēt preču zīmes pamatfunkciju (spriedums, 2009. gada 18. jūnijs, *L'Oréal* u.c., C-487/07, EU:C:2009:378, 58. un 59. punkts).

30 *Cour de cassation* norāda – Tiesa ir precizējusi, ka tiek pieņemts, ka preču zīme vienmēr pilda savu izcelsmes norādes funkciju, savukārt pārējās savas funkcijas tā nodrošina tikai, ciktāl tās īpašnieks to izmanto šādā ziņā, tostarp reklāmai vai ieguldījumiem (spriedums, 2011. gada 22. septembris, *Interflora* un *Interflora British Unit*, C-323/09, EU:C:2011:604, 40. punkts).

31 Tā piebilst – ņemot vērā šo judikatūru, šķiet – tā kā šajā lietā ir jāvērtē pārkāpums, kas izpaužas kā imitēšana, ir jāmeklē apdraudējums preču zīmes pamatfunkcijai, kurš rastos sajaukšanas iespējas dēļ.

32 Šajā ziņā tā norāda, ka 2016. gada 21. decembra spriedumā *Länsförsäkringar* (C-654/15, EU:C:2016:998) Tiesa ir nospriedusi, ka ar Regulas Nr. 207/2009 15. panta 1. punktu un 51. panta 1. punkta a) apakšpunktu preču zīmes īpašniekam ir piešķirts labvēlības periods, lai uzsāktu faktisku savas preču zīmes izmantošanu, kura laikā tas var atsaukties uz tam ar šo preču zīmi piešķirtajām ekskluzīvajām tiesībām atbilstoši šīs regulas 9. panta 1. punktam attiecībā uz visām precēm un pakalpojumiem, un viņam šāda izmantošana nav jāpierāda. Tas nozīmē, ka šajā periodā preču zīmes īpašniekam piešķirto tiesību apjoms ir jāizvērtē, ņemot vērā preces un pakalpojumus, uz kuriem attiecas preču zīmes reģistrācija, nevis ņemot vērā šīs preču zīmes izmantošanu, ko tās īpašnieks būtu varējis veikt šajā periodā.

33 *Cour de cassation* tomēr uzsver, ka pamatlieta atšķiras no lietas, kurā pasludināts 2016. gada 21. decembra spriedums *Länsförsäkringar* (C-654/15, EU:C:2016:998), jo konkrētajā gadījumā preču zīmes īpašnieka tiesības tika atceltas tāpēc, ka šī preču zīme nav tikusi izmantota piecu gadu laikā pēc tās reģistrācijas.

34 Tātad rodas jautājums, vai preču zīmes īpašnieks, kurš nekad nav izmantojis šo preču zīmi un kura tiesības uz to tika atceltas, beidzoties Direktīvas 2008/95 10. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētajam piecu gadu laikposmam, var sūdzēties par savas preču zīmes pamatfunkcijas apdraudējumu un līdz ar to prasīt atlīdzināt kaitējumu, kas esot radies tāpēc, ka piecu gadu laikposmā pēc preču zīmes reģistrācijas kāda trešā persona ir izmantojusi identisku vai līdzīgu apzīmējumu.

35 Šajos apstākļos *Cour de cassation* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai [Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts, kā arī 10. un 12. pants] ir jāinterpretē tādējādi, ka īpašnieks, kurš nekad nav izmantojis savu preču zīmi un kura tiesības uz to tika atceltas, beidzoties piecu gadu laikposmam, skaitot no tās reģistrācijas publicēšanas, var saņemt atlīdzību par pārkāpuma rezultātā nodarīto kaitējumu, atsaucoties uz savas preču zīmes pamatfunkcijas apdraudējumu, kas radies no tā, ka trešā persona pirms tiesību atcelšanas datuma izmantoja minētajai preču zīmei līdzīgu apzīmējumu, lai apzīmētu preces un pakalpojumus, kas ir identiski vai līdzīgi tiem, attiecībā uz kuriem šī preču zīme ir reģistrēta?"

Par prejudiciālo jautājumu

36 Ar prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts, 10. panta 1. punkta pirmā daļa un 12. panta 1. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka preču zīmes īpašnieks, kura tiesības, beidzoties piecu gadu laikposmam pēc tās reģistrācijas, tika atceltas tāpēc, ka tas nav veicis šīs preču zīmes faktisku izmantošanu konkrētajā dalībvalstī attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kuriem šī preču zīme ir reģistrēta, saglabā tiesības prasīt atlīdzību par kaitējumu, kas nodarīts tādēļ, ka pirms atcelšanas spēkā stāšanās datuma kāda trešā persona izmantoja līdzīgu apzīmējumu attiecībā uz identiskām vai līdzīgām precēm vai pakalpojumiem, izraisot sajaukšanu ar [minētā īpašnieka] preču zīmi.

37 Šajā ziņā Tiesa jau ir nospriedusi, ka ar Regulas Nr. 207/2009 15. panta 1. punktu un 51. panta 1. punkta a) apakšpunktu preču zīmes īpašniekam ir piešķirts labvēlības periods, lai uzsāktu faktisku šīs preču zīmes izmantošanu, kura laikā tas var atsaukties uz tam ar šo preču zīmi piešķirtajām ekskluzīvajām tiesībām atbilstoši šīs regulas 9. panta 1. punktam attiecībā uz visām precēm un pakalpojumiem, kuriem minētā preču zīme ir reģistrēta, un viņam šāda izmantošana nav jāpierāda (spriedums, 2016. gada 21. decembris, *Länsförsäkringar*, C-654/15, EU:C:2016:998, 26. punkts).

38 Lai atbilstoši minētās regulas 9. panta 1. punkta b) apakšpunktam noteiktu, vai iespējamā pārkāpuma izdarītāja preces vai pakalpojumi ir identiski vai līdzīgi precēm vai pakalpojumiem, uz kuriem attiecas attiecīgā Eiropas Savienības preču zīme, saskaņā ar šo normu piešķirto ekskluzīvo tiesību apjoms attiecībā uz piecu gadu laikposmu, kas seko Eiropas Savienības preču zīmes reģistrēšanai, ir jāizvērtē, ņemot vērā preces un pakalpojumus, kādi tie ir paredzēti preču zīmes reģistrācijā, nevis ņemot vērā šīs preču zīmes izmantošanu, ko tās īpašnieks būtu varējis veikt šajā laikposmā (spriedums, 2016. gada 21. decembris, *Länsförsäkringar*, C-654/15, EU:C:2016:998, 27. punkts).

39 Tā kā Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkts, 15. panta 1. punkts un 51. panta 1. punkta a) apakšpunkts būtībā atbilst Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punktam, 10. panta 1. punkta pirmajai daļai un 12. panta 1. punkta pirmajai daļai, šī judikatūra ir pilnīgi transponējama pēc analoģijas pēdējo minēto normu interpretācijas mērķiem.

40 Ir jāpiebilst, ka Tiesa ir konstatējusi, ka, sākot no brīža, kad ir beidzies piecu gadu laikposms pēc Eiropas Savienības preču zīmes reģistrācijas, šo ekskluzīvo tiesību apjomu var ietekmēt konstatējums, kurš veikts, izvērtējot trešās personas iesniegtu pretprasību vai aizstāvību pēc būtības procesā par pārkāpumu, un saskaņā ar kuru īpašnieks šajā brīdī vēl nav uzsācis savas preču zīmes faktisku izmantošanu attiecībā uz daļu vai visām precēm un pakalpojumiem, saistībā ar kuriem tā ir reģistrēta (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 21. decembris, *Länsförsäkringar*, C-654/15, EU:C:2016:998, 28. punkts).

41 Taču, kā norāda iesniedzējtiesa, pamatlieta atšķiras no lietas, kurā pasludināts 2016. gada 21. decembra spriedums *Länsförsäkringar* (C-654/15, EU:C:2016:998), konkrēti tādēļ, ka tā attiecas uz minēto ekskluzīvo tiesību apjomu pēc labvēlības perioda beigām, kad preču zīme jau ir tikusi atzīta par atceltu.

42 Tātad ir jānoskaidro, vai Direktīvas 2008/95 ietvaros ar attiecīgo preču zīmi piešķirto tiesību atcelšana vai ietekmēt tās īpašnieka iespēju pēc labvēlības perioda beigām atsaukties uz ekskluzīvo tiesību, kas piešķirtas ar šo preču zīmi, aizskārumu minētajā periodā.

43 Šajā ziņā, pirmkārt, saskaņā ar Direktīvas 2008/95 6. apsvērumu, kurā tostarp ir paredzēts, ka "dalībvalstīm vajadzētu būt tiesīgām precizēt preču zīmju atcelšanas vai spēkā neesamības sekas", ar šo direktīvu valsts likumdevējam ir atstāta pilnīga brīvība noteikt datumu, kad stājas spēkā preču zīmju atcelšana. Otrkārt, no minētās direktīvas 11. panta 3. punkta izriet, ka dalībvalstis joprojām var brīvi izvēlēties, vai tās vēlas noteikt, ka gadījumā, ja iesniegta pretprasība par atcelšanu, uz preču zīmi nevar sekmīgi atsaukties lietas izskatīšanas procesos par pārkāpumiem, ja, izvērtējot iebildi, tiek konstatēts, ka preču zīmes īpašnieka tiesības varētu tikt atceltas saskaņā ar šīs pašas direktīvas 12. panta 1. punktu.

44 Konkrētajā gadījumā, kā to arī norādījis ģenerāladvokāts secinājumu 79. punktā, Francijas likumdevējs ir izvēlējis risinājumu, saskaņā ar kuru preču zīmes atcelšanas, kas veikta tās neizmantošanas dēļ, sekas ir spēkā no brīža, kad beidzies piecu gadu laikposms pēc tās reģistrācijas. Turklāt iesniedzējtiesas nolēmumā nav nekādas informācijas, kas ļautu secināt, ka pamatlietas faktu norises laikā Francijas likumdevējs būtu izmantojis Direktīvas 2008/95 11. panta 3. punktā paredzēto iespēju.

45 No tā izriet, ka Francijas tiesību aktos ir saglabāta iespēja attiecīgās preču zīmes īpašniekam pēc labvēlības perioda beigām atsaukties uz ekskluzīvo tiesību, kas piešķirtas ar šo preču zīmi, aizskārumu šī perioda laikā, pat ja šī īpašnieka tiesības uz to ir tikušas atceltas.

46 Saistībā ar atlīdzības apmēra noteikšanu, ir jāatsaucas uz Direktīvu 2004/48, it īpaši tās 13. panta 1. punkta pirmo daļu, saskaņā ar kuru šai atlīdzībai ir "[jā]atbilst [preču zīmes īpašniekam] [faktiski] radītā kaitējuma apmēram".

47 Lai gan apstāklis, ka preču zīme nav tikusi izmantota, pats par sevi neliedz prasīt atlīdzību saistībā ar pārkāpumiem, tomēr tas ir būtisks faktors, kas būtu jāņem vērā, nosakot īpašniekam nodarītā kaitējuma esamību un attiecīgā gadījuma apmēru un tātad arī atlīdzības summu, ko tas eventuāli varētu pieprasīt.

48 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts, 10. panta 1. punkta pirmā daļa un 12. panta 1. punkta pirmā daļa, tos aplūkojot kopsakarā ar šīs direktīvas 6. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem dalībvalstīm ir atstāta iespēja atļaut preču zīmes īpašniekam, kura tiesības, beidzoties piecu gadu laikposmam pēc tās reģistrācijas, tika atceltas tāpēc, ka tas nav veicis šīs preču zīmes faktisku izmantošanu konkrētajā dalībvalstī attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kuriem šī preču zīme ir reģistrēta, saglabāt tiesības prasīt atlīdzību par kaitējumu, kas nodarīts tādēļ, ka pirms atcelšanas spēkā stāšanās datuma kāda trešā persona ir izmantojusi līdzīgu apzīmējumu attiecībā uz identiskām vai līdzīgām precēm vai pakalpojumiem, izraisot sajaukšanu ar tā preču zīmi.

Par tiesāšanās izdevumiem

49 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/95/EK (2008. gada 22. oktobris), ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm, 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts, 10. panta 1. punkta pirmā daļa un 12. panta 1. punkta pirmā daļa, tos aplūkojot kopsakarā ar šīs direktīvas 6. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem dalībvalstīm ir atstāta iespēja atļaut preču zīmes īpašniekam, kura tiesības, beidzoties piecu gadu laikposmam pēc tās reģistrācijas, tika atceltas tāpēc, ka tas nav veicis šīs preču zīmes faktisku izmantošanu konkrētajā dalībvalstī attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kuriem šī preču zīme ir reģistrēta, saglabāt tiesības prasīt atlīdzību par kaitējumu, kas nodarīts tādēļ, ka pirms atcelšanas spēkā stāšanās datuma kāda trešā persona ir izmantojusi līdzīgu apzīmējumu attiecībā uz identiskām vai līdzīgām precēm vai pakalpojumiem, izraisot sajaukšanu ar tā preču zīmi.

[Paraksti]